

Alueen sosiaalista hyvinvointia ja kulttuuria kuvaavat indikaattorit on raportissa jaettu kahdeksaan eri näkökulmaan: väestönmuutos, työllisyys, syrjäytyminen, terveys, turvallisuus, koulutus, kulttuuri sekä paikallisidentiteetti. Näihin teemoihin valitut indikaattorit voidaan (Suomen ympäristökeskuksen raportin 699 tapaan) ryhmitellä toisaalta alueen tilaa ja toisaalta alueen houkuttelevuutta, potentiaalia kuvaaviin indikaattoreihin. Vaikkapa väestönkehitystä, työttömyystilannetta, syrjäytymistä tai terveyttä kuvaavien mittareiden voidaan ajatella olevan merkittävilta osin seurausta jo tapahtuneista ilmiöistä. Ne hakevat ikään kuin selitystä omalle tilanteelleen menneisyydestä ja niiden tapahtumista. Alueen houkuttelevuutta ja tulevaa kehityspotentiaalia ilmentävät puolestaan vaikkapa turvallisuus, väestön koulutustaso, tutkimusrahoitus, opetukseen ja kulttuuriin käytetyt resurssit sekä alueen paikallisidentiteetti. Tällainen jaottelu on tietenkin osaksi mielivaltainen – esimerkiksi terveys on paitsi heijastumaa menneestä, myös mahdollistamassa yhteiskunnan tulevaa kehitystä. Jaottelu voi kuitenkin korostaa sitä tärkeää seikkaa, että pitkän tähtäyksen tulevaisuutta rakennetaan investoimalla tiettyihin ihmisten elämään ja hyvinvointiin vaikuttaviin tekijöihin ja osa näistä investoinneista alkaa kantaa hedelmää vasta joidenkin vuosien päästä.

Ilmiön arvioinnissa on käytetty vertailua koko maan keskiarvoon. Tämä antaa tiettyä perspektiiviä maakunnan tilanteesta, mutta on hieman ongelmallinen sellaisten mittareiden osalta, joissa valtakunnallinen jakautuma on selvästi vino, ts. ilmiö kasautuu yhdelle tai muutamalle alueelle ja valtaosa alueista jää keskiarvon huonommalle puolelle. Tästä puutteesta huolimatta vertailu koko maan keskiarvoon suhteuttaa alueen tilaa ja kehitystä laajempaan kehukseen.

Paitsi että indikaattorin avulla selvitetään ilmiön kehityssuuntaa maakunnassa, raportissa verrataan myös ilmiön tilaa maan keskiarvoon. Kaakkois-Suomen – kuten monille muillekin – maakunnille on tyypillistä, että useiden mittareiden osoittama ilmiön tila on heikompi kuin maan keskiarvo. Ts. monet mittarit osoittavat kehitystä parempaan suuntaan, mutta maan keskiarvosta ollaan vielä jäljessä. Kuitenkin myös keskiarvon paremmalla puolella olevia ilmiöitä on.

Vuosien 2014-2015 indikaattoriarvojen perusteella Kymenlaakson sosiaalisessa ja kulttuurisessa ympäristössä näkyy sekä muutosta parempaan että myös negatiivisen kehityksen piirteitä.

Vuonna 2015 Kymenlaakson työttömyysaste kasvoi selvästi. Työllisyysaste kasvoi vuonna 2015 0,9 % eli enemmän kuin koko maassa keskimäärin. T&K –menot ovat maakunnassa edelleen matalat ja ovat olleet laskusuunnassa vuoden 2010 jälkeen. Sairastavuusindeksi on ollut kasvusuunnassa vuoden 2010 jälkeen. Yöpymiset majoitusliikkeissä vähenivät vuonna 2015 edellisvuodesta ulkomailta tulleiden matkailijoiden määrän vähennyttä 26 %. Vuonna 2015 siirtolaisuus lisäsi maakunnan väestömäärää 385 hengellä kokonaisuuttoliikkeen oltua 375 henkeä negatiivinen. Loukkaantuneiden määrällä mitattuna Kymenlaakso oli vuonna 2015 maan keskiarvoon verrattuna turvattomampi tiellä liikkujalle, mutta kuolemaan johtaneita onnettomuuksia tapahtui valtakunnan keskiarvoa selvästi vähemmän. Poliisin tietoon tulleiden rattijuopumusten määrä kasvoi hieman edellisvuodesta, mutta törkeät rattijuopumukset vähenivät v. 2015. Yrittäjien määrä väheni vuonna 2014 158 hengellä yrittäjien osuuden työllisistä pysyttyä edellisvuoden tasolla. Miesten pienemmän ansionousun vuoksi sukupuolten ansioerot tasoittuivat jonkin verran vuonna 2014. Kunnallisvaalien 2017 koko maan keskimääräinen äänestysprosentti kasvoi 58,3 %:sta 58,8 %:iin, Kymenlaaksossa äänestysprosentti laski 57,2 %:sta 56,6 %:iin. Kirjastolainat ovat hitaasti vähenemässä, mutta kirjastojen asema on kuitenkin pysynyt yllä hyvin.